A szokás hatalma

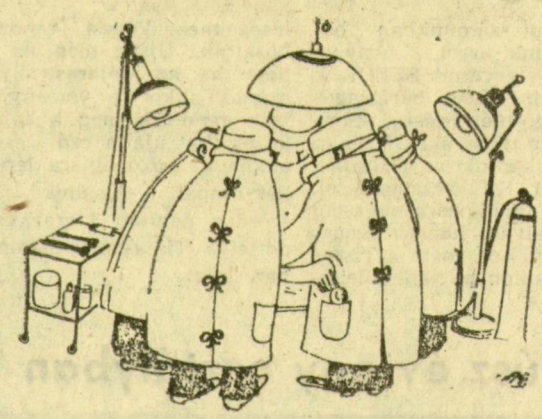

A lakásszövetkezetek érdekképviseletéről

Az új jogszabályi rendelkezések folytán lehetőség nyílt a korábbi visszásságok megszüntetésére, széles körű jogkörhöz jutott a lakásszövetkezetek érdekképviseletére létrehozott megyei szervezet. Közismert ugyanis, hogy korábban — bár jogszabály kötelezően előírta —, gyakorlatilag nem érvényesíthették kellőképp jogaikat a lakásszövetkezetek tagjai, nem vehettek részt az építkezés ellenőrzésében, nem emelhettek kifogást a hibák ellen és az a furcsa szituáció alakult ki, hogy a lakásszövetkezeti tagok — akik többévi megtakarítás után megvásárolták lakásaikat — sokszor bizony nem az előírásoknak, műszaki követelményeknek megfelelő lakásokat voltak kénytelenek átvenni. A lakásszövetkezetek ugyanis nem álltak jogviszonyban a kivitelezővel — jóllehet jogi személyiségük elismerést nyert — megbízottjukként a beruházó vállalat járt el. Ez azután oda vezetett, hogy a közvetlenül érdekelt lakásszövetkezeti tagok gyakorlatilag nem szólhattak bele a beruházók és a kivitelezők közti vitákba, és kénytelenek voltak eltűrni a két partner között kialakult helyes vagy helytelen megállapodást és fizették az igen jelentős lakásárakat. Kész tények elé voltak tehát állítva a szövetkezeti lakástulajdonosok és még az a lehetőségük sem volt meg, hogy a szavatossági időn belüli javítások elvégeztetését közvetlenül követelhessék a kivtelezőkön.

Nem volt olyan jogi szabályozás, amely a szövetkezeti tagok érdekeit kellően védelmezte volna.

Ma jogszabály teszi lehetővé, hogy a lakásszövetkezeti ház építkezését ellenőrző megbízott a lakásszövetkezeti érdekképviseletet ellátó szerv dolgozója is lehet, és észrevételeit a beruházóval írásban közölheti.

Az érdekképviseleti szerv felépítésénél fogva alkalmas ennek a feladatnak az elvégzésére és a jövőben élni is kíván a jogszabály adta lehetőségével. Közvetlen jogviszonyba még ma sem kerül a lakásszövetkezet a kivitelezővel, mégis jelentős ez a változás, hiszen általa megbízott szakember fog felügyelni, ellenőrizni az építkezésnél.

A 15 éves lakásfejlesztési program értelmében az újonnan épülő lakások csaknem 50 százaléka lesz szövetkezeti lakás. Ez a célkitűzés, továbbá a szövetkezeti mozgalom és formájának állami elismerése, támogatása vezetett aztán oda, hogy megtörténtek az első lépések a lakásszövetkezeti érdekek megfelelő rendezésére.

Az 1970. január 25-én megjelent 3/1970. (I. 25.) ÉVM—PM. sz. együttes rendelet ennek jegyében született. Ez a rendelet a lakásszövetkezet megalakulását megelőzően már lehetőséget biztosít arra, hogy az újonnan létrejövő lakásszövetkezet szervező bizottságában is helyet kapjon az érdekképviseletet ellátó szerv. A szervező bizottságban az elnöki teendőket a végrehajtó bizottság kiküldöttje látja el. Igen jelentős feladat most a tanácsokkal és illetékes szakigazgatási szerveikkel az eddig is meglevő jó kapcsolatok további erősítése, hiszen alapjában véve a tanácsok és a lakásszövetkezetek kapcsolatának és viszonyának lényege, hogy az államhatalom, illetve az államigazgatás szervei segítik és ellenőrzik a lakásszövetkezeteknek, mint kisebb szocialista közöségeknek, szervezeteknek létrejöttét, munkáját és működését. Ez lehetővé teszi és biztosítja azt, hogy a lakásszövetkezetek érdekei és javai legmesszebbmenően érvényre jussanak, védve legyenek, és ugyanakkor összhangba kerüljenek az egész társadalom érdekeit rögzítő törvényekkel és rendeletekkel.

Jogszabályilag biztosított ma már, hogy a szövetkezetekkel kapcsolatos általános érvényű intézkedéseket a tanácsok kötelesek az illetékes szövetséggel egyeztetni. Ha a megyei szövetség már a tanácsok építési terveiből tudomást szerez arról, hogy mely újonnan épülő lakások lesznek szövetkezetiek, már az építkezések megkezdése előtt és folyamán is el tudja látni az érdekképviseletet.

Az eddigi gyakorlat szerint a lakásszövetkezet csak az építkezés befejezése után alakult meg, s ez a helytelen intézkedés lehetetlenné tesz sok olyan, egyébként lehetséges elképzelést és követelményt, ami a szövetkezeti lakások tulajdonosait megilleti. Nincs mód például az úgynevezett „előtakarékosság" szervezésére, nem válik lehetővé az, hogy a majdani szövetkezeti tagok saját munkavégzésükkel csökkentsék az igen jelentős lakásárakat. Ennek biztosítása kívánatos, hiszen szövetkezeti lakáshoz elsősorban és kizárólag bérből és fizetésből élő dolgozók juthatnak. Adottak tehát a lehetőségek, amelyek felhasználásával az eddigi probléma elkerülhető.

Fantoly István

A tizenkettedik óra

Marci a szokottnál is jobb kedvűbben ébredt, hiszen este már igen, ma este ismét otthoni földön lesz annyi év után. Vastag gumitalpú csizmájával jókedvűen rúgott félre egy kavicsot, mely hosszú ívben az egyik virágágyba szállt.

A repülőtéren a napi szokásos forgalom kezdődött; gépek szálltak le és emelkedtek fel. A Nap derűsen szikrázott, az azúr égen vidámnak ígérkezett minden.

Az első és egyetlen egy jutott eszébe, mikor félmeztelen lefeküdt a még harmatos gyepre. — Hogy is volt? Felült és elgondolkodott.

A Caproni bombázóék fedezeteként — mint vadászok első bevetés, az első félelem, az első ugrás az égő gépből — földetérés égett testtel, ájultan. Súlyos sebesülten eszmélés: az ellenség megpillantása, az első ellenfél! Az egyetlen élet védelme!

Mennyi idő telt el azóta! Hadifogság, antifasiszta iskola.

Lomha szállítógép motorjainak dübörgése szakította félbe gondolatait. Simán landolt a gép, még egy motortúra és üresen sivítva állt le a két hatalmas légcsavar. A felnyíló gépajtóban ismerős magas alakot látott meg. Katonás sorrendben hagyták el a gépet az ejtőernyősök teljes fegyverzettel. Marci közelebb ment, majd üdvözölte Gyurkát.

— Kellemes utunk volt!

Egy óra múlva a parancsnoki épületben eligazítás. Még egy ismerős: Kovács Sanyi, a szeretett bajtárs. Nahát ez nagy öröm: együtt végezték a partizániskolát.

Az eligazítás rövid volt. Bevetési parancs.

Ózd és Salgótarján közt ellenséges bázis megsemmisítése és csatlakozás az északi 56-os hadseregcsoporthoz.

Igen, a pillanat elkezdődött, a 12. órában vagyunk. A magyar vezérkar halogatása nem megoldás, a parancsnokság utasítása szerint támadni kell minél előbb. Az ország szempontjából annál jobb.

Az eligazítás után még beszélgettek, majd ebéd.

Gyorsan telt el a nap, Marci agyában sorjáztak a gondolatok — szüleiről. Vajon hogy vannak? Mit szólnak, ha feltámadt halottként betoppan?

Sok idő nem maradt.

A sötétben egymás után ültek be a terepszínű szállítógépbe. 24 partizán, köztük 9 magyar.

Süvítve pergett fel az 1800 lóerő és az augusztusi éjszaka elfedte a „tevét" (így hívták maguk közt a szállítógépet, melyet az ejtőernyős fél úton otthagy, mint rossz kubikus a talicskát.)

A halvány lámpa fényében Gyurka alakja tűnt fel a pilótafülke ajtajában.

— Fiúk, húsz perc múlva a cél fölött vagyunk. Most léptük át hazánk határát, a Kárpátok fölött repülünk.

Szokásos parancsszavak. Felkészülni — mehet — Marci következik...

— Viszontlátásra elvtárs! — egy ölelés és beleveti magát a fekete éjbe. Zuhanás, ismerős enyhe rántás, ágrecsegés, a selyem sziszegése, enyhe dobbanás és befogadja a még sötét, de derengő erdőalj.

Gyülekezik a csoport, gyors tájolás a foszforos iránytűvel, a cél előttük lehet. Jelzőrakéta röppen a magasba, fénye kirajzolja a csoport éles kontúrját és a lőszerraktár földhányásait.

Botladozó alak közelít, közben fegyverropogás. — Feküdj — kiált Marci. Vegyétek fel a tűzharcot! Mi Gézával megpróbáljuk a lehetetlent. Kúsznak, elérik Bandit. Meghalt.

— A drótsövény alatt vannak. — Hosszú sorozat. A földhányás már a lőszeres bunker ajtaja. Marci leakasztja övéről a gránátköteget.

— Géza biztosíts!

Hörgő kutyaugatás, német hang: „Halt, auf".

Hatalmas detonáció, reng a föld...

Halottakat látott a felkelő nap 1944. augusztus 8-án. Ez jutott eszembe a salgótarjáni emlékműnél, mikor egy csöpp kislány apukájával folytatott kíváncsiskodó beszélgetés után kicsi kezével letett egy szál mezei virágot a „jó bácsik" emlékére, a hervadt babérok közé.

Az aranyló betűket mintha még jobban láttam volna ragyogni:

„Itt haltak hősi halált a Szőnyi Márton partizáncsoport tagjai."

És a magasban, mintha csak tisztelegne, karcsú vitorlázógép siklott. Szabad hazában, békés égen.

Klárafalvi Aladár

rövidén

Vietnami sajtóküldöttség hazánkban

A magyar—vietnami kulturális csereegyezmény keretében, a MUOSZ meghívására Budapestre érkezett Tran Chi, a Vietnami Dolgozók Pártja sajtóosztályának helyettes vezetője és Le Van Lam, a VND hírügynökség bel- és gazdaságpolitikai rovatának vezetője. A vendégek tanulmányozzák a magyar hírközlő szervek munkáját, szervezeti felépítését, az újságíróképzést, valamint a budapesti nemzetközi újságíró-továbbképző központ tevékenységét.

— **Samuel Beckett** Nobeldíjas író Ó, azok a szép napok című drámáját mutatja be Stefanik Irén Jászai-díjas és Szendrő Iván, a Szegedi Nemzeti Színház tagjai, február 21-én és 22-én este 7 órai kezdettel a József Attila Tudományegyetem aulájában. Az előadást Vass Károly vezető rendező rendezi. Díszlettervező Veres Mihály festőművész.

— **A Népművelési Tanácsadó** szegedi szekciójának tegnap délelőtti ülésén a bizottság megvitatta a soron következő népművelési feladatokat.

Dr. Bartha Tibor püspök látogatása Szegeden

Dr. Bartha Tibor, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke, az Elnöki Tanács tagja kedden látogatást tett Szegeden, a Csongrád megyei tanács vezetőinél. Beszélgetett Török Lászlóval, a megyei tanács vb-elnökével és Hantos Mihállyal, a megyei tanács vb elnökhelyettesével a megye időszerű társadalmi, gazdasági és egyházpolitikai kérdéseiről. A beszélgetésen részt vett dr. Rátkai János megyei egyházügyi tanácsos is.

— **Szövetkezeti beruházás.** Öt év alatt 12 millió forintos beruházással fejlesztik a Szegedi Tömegcikk Ktsz termelését. Míg idén mintegy 40 millió forint lesz a termelési érték, az új épületcsarnokok, gépek eredményeképpen elérik majd a százmilliót. Mivel a fejlesztés révén növekszik a zománcozott áruk gyártása — ezek hiányzó cikknek számítanak — a szövetkezetiek hitelt kapnak az államtól is a beruházás megvalósításához.

— **Szegedi szőrme Svédországba.** Mintegy 1200 szőrmés bundát készít idén a Szegedi Szűcsipari Ktsz svéd cégek megrendelésére. Ugyancsak számottevő az a bérmunka, melynek keretében úgynevezett hörcsögtáblákat gyártanak: ezt az anyagot a TANNINPEX Külkereskedelmi Vállalat közvetítésével kapják meg a külföldi cégek s kabátokat készítenek belőle.

— **Bárányvásár.** A Duna—Tisza közi gazdaságokban hetek óta tart a bárányvásár. Eddig több mint 30 ezret értékesítettek, s a kisbárányok zöme olasz, görög és francia megrendelőkhöz került.

— **„Krátertó".** Az Alföld egyetlen "kráter"-tavánál, a nagyhegyesi földgázkitörés helyén keletkezett tónál hétvégi pihenőhelyet alakítanak ki. Debrecentől alig több mint húsz kilométernyire, a Hortobágy felé vezető műúttól jól megközelíthető helyen fekvő tónál a Magyar Gördülőcsapágy Művek dolgozói számára építik az első pihenőházat.

— **Balatonfüred** nemzetközi hírű vendéglátó helyét, a Baricska csárdát mintegy 2 millió forintos beruházással korszerűsítik és bekapcsolják a közműhálózatba. A csárda külsőleg nem változik, patináját a belső átalakítás nem koptatja meg, az átalakítással csupán bővítik a befogadó képességét és kulturáltabbá teszik a helyiségeket.

— **Előfizetőink figyelmébe!** Előfizetőinket a hírlapkézbesítők a rövidebb februárban korábban keresik fel az előfizetési díjak beszedése miatt. Ezért kérjük, szíveskedjenek a díjat kiegyenlíteni, hogy a kézbesítők február 26-ig befejezhessék ezt a munkájukat.

— **Kolumbiában** az általános legyengülés következtében naponta 250 ötévesnél fiatalabb gyermek hal meg. A rendeléseken megjelenő gyermekek 90 százaléka az elégtelen táplálkozás okozta betegségekben szenved.

— **Kőőrlő malom.** A dorogi mészműben 7,5 millió forintos költséggel speciális, nagy teljesítményű kőőrlő malom szerelését kezdték meg. Ebben az őrlőműben készítik majd azt a szuperfinomságú mészkőőrleményt, amit többek között a gumi- és műanyagipar használ és nélkülözhetetlen nyersanyaga a kábelgyártásnak is. A mészkőliszt durvább változatát a mezőgazdaságban talajjavító anyagként alkalmazzák. Az új őrlőmű felépítésével az eddiginél 20 százalékkal többet, évi 70 000 tonnát gyártanak majd a fontos nyersanyagból.

— **Feltárják** a pusztaszeri templomromot. Az ásatások a szegedi Móra Ferenc Múzeum régészeinek irányításával a nyáron kezdődnek.

— **Fácánok puskavégen.** Nyúlvadászat után növidesen befejeződik a fácánok kilövése is az Alföldön. Éppen ezért vasárnap nagy vadászatokat tartottak a mezőkön, szántóföldeken. Bács-Kiskun, Csongrád, Szolnok és Pest megyében. Körülbelül 4000 vadász volt fegyverben. A zsákmány fogadására a MAVAD kecskeméti telepe is felkészült. A vasárnapi zsákmánnyal együtt mintegy 45 000-re növekedett az elejtett vadmadarak száma.

— **Népszerű exporttermék.** Idén kétmillióval növeli exportját a Tápéi Háziipari Szövetkezet. A gyékényfonatú, úgynevezett flamand székek igen népszerűek Franciaországban és Belgiumban, így a bedolgozókat foglalkoztató szövetkezet összesen 7 millió forint értékben szállít ezekbe az országokba.

— **Az építőipar gépesítése.** A Gazdasági Bizottság foglalkozott az építőipar gyorsütemű fejlesztésével összefüggő fontos gépesítési feladattal, a gép- és alkatrészbeszerzés fejlesztésével. Határozatában utasította az építésügyi és városfejlesztési minisztert, hogy az építésügyi ágazat vállalatainak, kisipari szövetkezeteinek és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek építőipari közös vállalkozásainak koordinált ellátása érdekében gondoskodjanak egy építőipari gép- és alkatrészkereskedelmi szervezet felállításáról.

Otthonülő

Egy férj a vártnál hamarabb érkezik haza és feleségét szomszédjukkal lepi meg az ágyban.

— Nem szégyelled magad? — kiált rá. — Megcsalsz, s még hozzá a saját házamban?

— Mit tettem volna? — kérdi nyugodtan a felesége —, hiszen tudod milyen otthonülő vagyok!

— **Kishatárforgalmi árucsere.** A Magyarország és Jugoszlávia közötti kishatárforgalmi árucsere keretében harmadik éve kereskedik egymással a pécsi MESZÖV és az eszéki Szlavonija belés külkereskedelmi vállalat. Az árucsere értéke évről évre emelkedik. Az elmúlt évben négyszázezer dollár értékű terményt és terméket cseréltek egymással a Hungarocoop külkereskedelmi vállalat közvetítésével, s a jelek szerint az idei év még eredményesebb lesz. A MESZÖV a napokban kötötte meg a Szlavonijával az 1970-es év első üzletét.

Közlemény

(x) **Figyelem:** Vasutas Művelődési Ház folyó hó 20-án 19 órakor társastánc-tanfolyamot indít kezdők és haladók részére. Legújabb beattáncok tanítása, diákok és ipari tanulók részére kedvezmény. Jelentkezni lehet naponta 14 órától a helyszínen. Tánctanár Kertész Éva. xS. 77 984

Vállalatok, szövetkezetek, közületek, figyelem!

Költségtérítéssel felajánlunk bérelt, közművesített (víz, csatorna, ip. áram, közp. fűtés, gáz) 125 m² területű üzemi használatra alkalmas helyiségeket azonnali beköltözéssel nagykörúton belül.
Érdeklődéseket Pf. 49-re kérjük.

xS 77 946

Az előzőkhöz hasonló rendszerben rövidített

autóbuszvezetői tanfolyamot szervezünk

Jelentkezéshez legalább 2 éves tehergépjármű-vezetői gyakorlat szükséges.
Felvilágosítás és jelentkezés:
10. sz. AKÖV OKTATÁSI CSOPORTJÁNÁL
Szeged, Bakay N. u. 48., I. e. 17.